

تصویر تازه‌ای از نادرشاه

قلم آقای علی اصغر حکمت

صورتی که در صفحه مقابل بچاپ رسیده است تصویر تازه‌ایست از جهانگیر معروف نادرشاه افشار ایبوردی که آنرا جناب آقای علی اصغر حکمت از دفتر اسناد تاریخی پنجاب در طی مسافرت خود به هندوستان استخراج کرده و با شرحی که ذیلاً بیاید برای درج در مجله یادگار فرستاده‌اند. اداره مجله از این عنایت معظم له تشکر میکند. «یادگار»

ذریه‌ار گذشته آیام اقامت در لاهور روز دوشنبه ۲۴ فروردین ۱۳۲۶ اینجناب موفق شدم که با اداره ضبط اسناد تاریخی پنجاب^۱ بروم و در آنجا نوشتجات و اوراقی را که بتاریخ پنجاب مربوط است و در طول دو قرن اخیر جمع آوری شده ملاحظه نمایم. بیشتر این اوراق مربوط بتاریخ محلی پنجاب است از موقع انحطاط امپراطوری سلسله گورکانیان بآبری تا امروز مخصوصاً مجموعه کاملی از نوشتجات و اوراق دولتی در زمان سلطه سیکها بر مغرب هندوستان در آنجا جمع آوری شده است.

بنده درصدد برآمدم که در رسائل مربوط بتاریخ ایران در آنجا اثری یا سندی بدست آورم، متأسفانه چون هم وقت ضیق وهم بیشتر این اسناد بزبان پنجابی یا هندی یا اردو بود کمتر اسناد فارسی در آنجا بدست آمد فقط در آن میان يك تصویر قلمی نادرشاه دیده شد که در بالای آن نوشته بود: «نادرشاه پادشاه خراسانی» که نظر مرا جلب کرد، وضع قیافه و طرز لباس و رسم الخط فارسی که در بالای تصویر نوشته شده همه قرائن محکمی هستند که این تصویر بایستی بظن قوی در زمان یا قریب بزمان نادرشاه کشیده شده باشد.

پروفیسور ج. ل. شوپرا^۲ که هم معلم تاریخ وهم رئیس اداره ضبط اسناد تاریخی پنجاب است و از ما در آنجا بمهربانی پذیرائی نمود و تمام اوراق و نوشتجات ضبط آن اداره را بی مضایقه در اختیار ما گذاشت بمن اطلاع داد که این صورت قطعاً معلوم نیست کی و در چه تاریخ بتصرف آن مؤسسه درآمده ولی آنچه معلوم است مابین سنوات ۱۹۲۶ و ۱۹۳۲ میلادی از يك مجموعه خصوصی و شخصی خریداری شده است. بهر صورت از آن تصویر عکسی برداشتم، اینك يك نسخه از آنرا برای مجله شریفه میفرستم تا آنرا در صورت اقتضا برای استفاده اهل ذوق و تاریخ منتشر فرمایند.

نادر شاه افغانی

King Nadir Shah